

VERA DAJHT KRALJ

SVE SE OVO DOGAĐALO, I SVE SE OVO DOGAĐA

Akademski kiparica VERA DAJTJY-KRALJ zasebna je izrazajna stvaralačka ličnost našeg kiparstva. Radaš je morfološki raspoznajiva unutar vrlo bogatog i vrijednog hrvatskog kiparstva vremena 1955 - 1995, upravo zahvaljujući toj svojoj sui generis osjetljivoj, tematskoj i izrazajnoj izvornosti. Zadivljuje me njezina dosljednost u toj svojevrsnoj, svjetonazornoj, samoći kao injezina imunost na zavodljivost takvih modnih trendova, agresivno događajućih i u Zagrebu počev od 1952/54. do dana današnjih. Rjezina originalnost ili kiparska autorska vjerodostojnost karakteristično se iskazuje njezinim znalačkim osluškivanjem dikata osobnih čula-izvornim osjetajnim opsesijama nerazdvojnih od posebnih nadahnjujućih, uznemirujućih... trenutaka Vremena umjetničkog i živo - svahodnemo postojanja. Uvijek je to "sinopsis" nekog ekskluzivnog njezinog, stalno istog pregnanog "onog nečeg" što se dešava kroz "neko" Vero Dajty-Kralj, recimo istorodno; ali uvijek i kroz više ili manje osobno različito ukoliko je u nekom "novom" ili "novo-starom"...u kontekstu.

Vječni Publius Vergilius Maro (rođen još davne 70-te prije Krista, umro je 19-te prije Kristove ere) opisuje svoje inspirativne, iluminativne... poticaje kao "ono nešto uspehak svemir" - per varios casus, per tot discriminareum (kroz različite događaje, kroz lihtke nevolje...). Tu prepoznajem mnogo imanentnu sudbinu, kob, bogom danih umjetnika, pa, nedvojbeno, i Verinu. Uvjeran sam da ova izložba dijela nastalih od 1987-1995... i crteži... nastalih povezano s kipovima, bilo realiziranim bilo ostalim kao idea, sama po sebi rječitro potvrđuje ove moje distinktivne određenice. Bifak njezina dijela je liričnost, magičnost života, ljubavi, smrti. Ona je izričito antropomorfa (uz neholiho simbola, ptice, na primjer). Ona je strastvenost kao vrijeme osobitog značenja. Ona je ljubavna interakcija, bilo kao elegija, kao euforija ili kao himna tijelu, tijelima. Ona je određenje prostora / stanja. Ona je složena i zamršena preosjetljivost. Ona je zatvorena fiksacija.

Taj prostor / stanje je kao tajni prostor, neko predvorje Raja ili čak Raj. Oni su sveholika Zapinost, šum Melankolije, bolnost, i slehtnost... Čeznj, samica većeg ili manjeg... osobnog ili droglasnog Pakla. U ovim djelima spleen je tišina, tišina je spleen zamukle, u grcu skamenjene riječi. Ta samoća u dvoje dolazi, iz tko zna kojih sve razloga neočekivano, dolazi iz vrhunaca ljubavi, najava je novih uzalata ili nezahvatljivih (?) životnih i ljubavnih potreba i brodoloma punih posebnih zaborava dojučerašnjih zahtijanja. Sve se to događalo i sve se to događa u ljubavnim molitvama i čaranjima Verinih kiparskih, i crtačkih, zapisa, "ironika".

VERA DAJTJY-KRALJ fiksira ih kao isinu i kao legendu, kao aforizam, i kao epitaf, u svojim brojnim Kućama uspomena, u sašehim pričama o puslim, i strašnim i divlje strasveznim i neprebolivim pričama o mornaru, u Kućama predaka od Mojsija do danas, u bezbrojnim (ne) raspoložajima, u opasnim, pa i zabranjenim zavodljivostima Bijele Veneze, u posebnim, izgovorenim i neizgovorenim ležima Ljubavnika (Verina omiljena tema), u dubinama submisivnih obožavanja - biti u nečijem Potpunom vlasništvu, u otkrivanjima izlučujućih tajni Rjezine ljepote Venezijske, Roci i Daina Leda, venecijanskih, amsterdamskih, zagrebačkih... Sve ostale kiparske i crtačke živote, značajke, asocijacije i aluzije itekako postojeće na ovoj izložbi prepisanim, dragi gledatelji, i čitatelji. Vašoj vidovitosti koja, iz argumetata svog brodecenijskog iskustva, nemalo cijim, osobito ako Vaša vidovitost proizlazi iz Vaše mashe oslobođene od bilo kojih predrasuda. Zna se da jedan san / maštanje doziva druge, osobito s očima otvorenim.

U Zagrebu, od 18. XI do 2. XII 1995.

VILDO BEŽARAC

SAMOSTALNE IZLOŽBE

1960. Zagreb, Salon MLIH (keramiskulpture, crteži)
1964. Zagreb, Salon LJKM (skulpture u mahagoniju, crteži)
1966. Brissago (švicarska), Galerija Rnasso (skulpture u drvu i bronci, objekti u trajbanom bakru)
1971. Subotica, Salon Likovnog susreta (10 skulptura u drvu, bronci i kamenu, s Jilona Frts, Marta Honry, Szuzsa Kustar, Eelka Tobolka, Venija V. Turinski, Diana Kovacs)
1972. Opafija, Paviljon "Juraj Šporer" (Rtmmv), reljefi, skulpture, nakit), Zagreb, Galerija "Lotrščak" (minijature, nakit)
1973. Zagreb, Salon Galerije "Karas"-tMLN (Rtmmv, reljefi, skulpture, nakit). Krapina, Galerija "Tujnjakovo" (reljefi i nakiti)
Trogir, Muzej grada Trogira i sv. Barbara (nakiti i skulpture)
1974. Trogir, Logia (nakit)
1975. Beograd, Rteje 212 (skulpture i nakit), Opafija, Paviljon "Juraj Šporer" (bakreno - emailirane skulpture, nakit, s Jozom Jandom i Jvom Kalinom)
1977. Krapina, Galerija "Tujnjakovo"
1978. Zagreb, Knjižara "Mladost" (Ilica 28, reljefi ciklusa "Iz obiteljskog albuma" i nakit)
1979. Pag, Vijećnica skupštine općine Pag (reljefi ciklusa "Iz obiteljskog albuma" i nakit)
Zagreb, Filološki muzej Jugoslavije (reljefi, skulpture, crteži) autor izložbe: Franjo Mrzljak
1983. Zagreb, Salon Galerije "Karas"-tMLN (skulpture, reljefi, minijature, nakit) autor izložbe: Franjo Mrzljak
1987. Beč, Galerie "R" (skulpture, reljefi, nakit) autor izložbe: Rada Ćakar
1988. Zagreb, Izložbeni salon Doma TRA (skulpture, reljefi 1969-1988) autor izložbe: Vlado Bužančić
1989. Zagreb, Galerija "Brčić"-Izlog (reljefi 1989.)
1991. Karlovac, Galerija "KLJK" (crteži i reljefi 1980-1990.)
1992. Zagreb, Galerija MLIH (crteži i skulpture 1988-1991.) autor izložbe: Vlado Bužančić, Zagreb, Racionalna i sveučilišna biblioteka (crteži i skulpture 1988-1991.) autor izložbe: Vlado Bužančić
1994. Krapina, Galerija grada Krapine (reljefi, skulpture i crteži) autor izložbe: Vlado Bužančić
1995. Šesvete, Muzej Prigorja (reljefi, skulpture i crteži) autor izložbe: Vlado Bužančić

NAGRADE I PRIZNANJA

1961. Kragujevac Otkupna nagrada na jugoslavenskom natječaju za spomenik Đačke grobnice u Kragujevcu.
1963. Škopje Izvedbena nagrada na jugoslavenskom natječaju za spomen-park ženskog pokreta u Škopju (koautor ing. arh. Miro Ćalambek - Wenzler). Djelo nije izvedeno zbog tragičnog potresa u Škopju.
1964. Zagreb Prva nagrada za spomenik Februarskim žrtvama u Kmetincu Zagreb
1973. Zagreb Otkupna nagrada na jugoslavenskom natječaju za spomenik Augusta Cesarca, Zagreb.
1987. Zagreb Nagrada Turističkog saveza grada Zagreba.

BIOGRAFIJA

VERA DAJHT - KRALJ rodila se u Zagrebu gdje je i studirala, diplomirala i završila specijalku kiparstva na Akademiji likovnih umjetnosti kod profesora i državnih majstora Frana Kršinića i Antuna Augustinčića. Od listopada 1952. do studenog 1953. postdiplomski je boravila u Parizu na Academie des Beaux Arts kod prof. Yencessa. Član je **ULUH-a** (**UDLUK-a**) od 1955. godine, a **ULUPUH-a** od 1970. Od 1952. (prvo izlaganje u Parizu, u Musée municipal d'art moderne) do danas, izlagala je na 70-tak natječajnih, grupnih i kolektivnih izložbi u zemlji i svijetu (Pariz, Padova, Rimini, Rapulj, Ferrara, Limoges, Mannheim, Beč, Gualdo Tadino...). Posebno je značajan uspjeh na izložbi u centru svjetske umjetničke keramike u Faenzi, 48 Concorso Internazionale della Ceramica d'Arte 1993. godine. Godine 1956. uspostavlja vlastiti atelje u Ulici 110, Zagreb, gdje radi i danas. Od 1954./55. do danas realizirala je deset spomeničkih obilježja - ambijenata i izradila dvadesetak idejnih rješenja za različite spomenike i za skulptorske intervencije u životnim ambijentima Zagreba. Godine 1991. postavljena je u Kraljevićevoj ulici u Zagrebu njezina skulptura "Prozor". Sudjelovala je u radu više renomiranih umjetničkih simpozija i likovnih kolonija. U Prilepu (Međunarodni simpozij skulpture, Merme, 1947.), dva puta u Primoštenu (1978. i 1984.), u Krapini (Međunarodni simpozij kipara "Forma prima" 1979.), u Dugom Selo (Jugoslavenska likovna radionica, 1983.), u Aranđelovcu (Međunarodni simpozij "Svet keramike", keramoplastika, 1985.), te u Karlovcu (na ZILJK-u, 1990.), u Zagrebu (30. Zagrebački salon 1995.).

Živi i radi kao profesionalni likovni umjetnik u Zagrebu, Ulica 110, telefon: 01/57 57 87.

SAVJET GALERIJE KURIJA MUZEJA PRIGORJA SESVETE

Vinko Fišter

Vladimir Polić

Zlatko Potočki

Branko Kelčec

Vladimir Sokol

Milan Bešlić

Tomislav Dilber

IZDAVAČ: MUZEJ PRIGORJA – SESVETE

ZA IZDAVAČA: *Vladimir Sokol*

PREDGOVOR: *prof. Vlado Bužančić*

LIKOVNA POSTAVA: *Vera Dajht Kralj*

TEHNIČKI POSLOVI: *Mladen Tomljenović*

FOTOGRAFIJE: *Tomislav Dilber*

ORGANIZATOR: *Tomislav Dilber*

NAKLADA: 350 komada

TISKARA: ECOBAG, Zagreb

**IZLOŽBA JE OTVORENA OD 18.XI–02.XII 1995.
U MUZEJU PRIGORJA SESVETE
GALERIJA KURIJA**